

Titel: Kapitel X.

Citation: "Kapitel X.", i *Proceskommissionen af 1892. Offentliggjort 1899*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-r05-shoot-chptrd1e3151/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Proceskommissionen af 1892. Offentliggjort 1899

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

32 Kap. IX. Procesmaaden i Almindelighed.

Parterne skal varslæs til Forretningen, og i bekræftende Fald Partslæs Længde. Anmodningen tilføres Justitsministeriet til videre Foranstaltning.

Skal Parts Ed aflægges ved fremmed Domstol, fremsættes Bøgering om dens Aflæggelse for den Ret, der har affagt Eddommen.

Anmodninger fra fremmede Retter om Bevisoptagelse eller andre retslige Handlinger blive alene at efterkomme, naar de fremsendes gennem Justitsministeriet, jvfr. iøvrigt §§ 135 og 172.

Kapitel X.

Rettenes Raadslagninger og Afgørelser.

§ 100.

Domme, Kendelser og andre Beslutninger af en Ret, der ikke beklædes af en enkelt Dommer, og som ikke høre til de Beslutninger, Rettens Formand kan træffe, vedtages ved Afstemning efter forudgaaende Raadslagning. Afstemningen foregaar efter Tjenestalderen, jaaledes at det yngre Medlem stemmer først. Formanden stemmer altid sidst, han forestaar Afstemningen og samler Stemmerne. Afstemningen sker mundtlig; de afgivne Stemmer indføres udtagvis i en Stemmegivningsbog. Enhver Dommer har Ret til at paase, at hans Stemme gengives rigtigt.

Dommerens Raadslagninger og Afstemninger maa ikke overværes af Tilhørere, med Undtagelse af Retsskriveren.

I Afstemningen maa kun de Dommere deltage, som have overværet den mundtlige Forhandling og Bevisførelsen i Sagen.

§ 101.

I Dommenes Vedtagelse deltage for Landsretternes Vedkommende mindst tre Medlemmer og for Højesterets Vedkommende mindst syv Medlemmer af Retten. Samme

Regler gælde ogsaa for Vedtagelse af Rensdelsler, medmindre andet er bestemt.

§ 102.

For enhver Afgørelse skal der være Stemmestyrke. Kræver Afgørelsen Afstemning over flere Punkter, ere de Dommere, som have befundet sig i Mindretal, pligtige at deltage i de senere Afstemninger.

Opnaar der Meningsforfælt om, hvorledes Spørgsmaalene skulle stilles, eller om Afstemningens Resultat, bliver der afstemt særskilt herom.

Den vedtagne Afgørelse føres i Penne af Rettens Formand eller af den af de i Afgørelsen deltagende Dommere, hvem dette Hverv af Formanden overdrages.

§ 103.

Ved Dommen skal Sagen paalendes endelig uden anden Henvisning til paafølgende Proceshandlinger end den, der hjemles ved § 197.

Bevis ved Eyn eller Skon kan ikke henstyes til Optagelse efter Dommens Afgørelse.

§ 104.

Afgørelsen træffes paa Grundlag af den mundtlige Forhandling og Bevisførelsen, jfr. dog §§ 239, 263 og 286. Hvorledes Sagens faktiskke Sammenhæng skal antages at være, afgør Retten i Henhold til det samlede Indhold af Forhandlingerne og den stedfundne Bevisførelse.

Særlig har Retten, naar der mellem Parterne er Strid, om en Skade er forarsaget, eller hvilken Erstatning der skal gives, og den i Følge de Oplysninger, som foreligge eller indhentes (§ 92) anser sig for at være istand hertil, at afgøre disse Spørgsmaal efter et Skon over alle i Betragtning kommende Omstændigheder.

§ 105.

Retten kan ikke tillende en Part mere, end han har paastaet. Om Procesomkostninger og Rettergangsbøder træffes de

stemmelser, hvortil der efter Sagens Beskaffenhed findes Anledning, selv om ingen udtrykkelig Paastand herpaa er nedlagt.

Der maa ved Afgørelsen ikke toges Hensyn til Søgsmålsgrunde eller Indsigelser, som ikke ere gjorte gældende af Parterne, om det end af Sagens Forhandling kan sees, at de kunde have været benyttede.

§ 106.

Ere flere Krav forenede under Sagen (§§ 26 og 27), kan Retten, saa snart noget af disse er modent til Paakendelse, affige Dom derom.

§ 107.

Retten kan affige Dom angaaende enkelte af de fremførte Søgsmålsgrunde eller Indsigelser saavel som angaaende Modfordringer, ikke blot hvor særskilt Forhandling af dem er anordnet (§ 94, sidste Stykke), men ogsaa hvor de, uden at dette er Tilfældet, ere modne til Paakendelse.

Domme af den Art, som de i foregaaende Stykke omhandlede, ere dog kun at anse som Bestanddele af den endelige Dom, i hvilken de blive at lægge til Grund og saavidt fornødent at optage; en saadan Dom kan ikke særskilt fuldbyrdes, medmindre Retten særlig bestemmer, at den mod eller uden Sikkerhedsstillelse straks kan fuldbyrdes.

§ 108.

Domme og Kendelser skulle ledjages af Grunde. Andre Beslutninger af Retten eller Rettens Formænd behøve ikke at begrundes.

Den i Rettens Afgørelse giivne Fremstilling af Parternes mundtlige Angivelser og Ytringer under Sagens Behandling afgiver fuldt Bevis for disse, forsaavidt ikke Modbevis imod den føres.

§ 109.

Domme og Kendelser affiges snarest muligt efter Forhandlingernes Slutning. Affigelsen foregaar ved, at Konklusionen oplæses i et Retsmøde. Derjom det ikke ved Optagelsen tilkendegives, naar Dommen eller

Kendelsen vil blive afsagt, skulle Parterne og efter Omstændighederne Vidner og Syns- eller Skandsmænd tilfjeds til at høre den afsagt. Er den Paagældende ikke saaledes jst i Rendskab om Afgjælsesiden, regnes for hans Vedkommende de ellers fra Afgjælsen løbende processuelle Friste jst fra Dommens eller Kendelsens Jortyndelse for ham.

§ 110.

Retten kan til enhver Tid i Embeds Vedfør eller ifølge Begæring berigtige Stridsfej, som ere indløbne i Henseende til Ord, Navne eller Tal, blotte Regnefej samt saadanne Fejl og Jorglemmelser, som alene vedrøre Udfærdigelsens Form. Fremdeles kan den ogsaa, naar Begæring derom fra en Part fremkommer inden Anskriftens Ubløb, og efter at der er givet Parterne Lejlighed til at ytre sig derom, berigtige den i Afgjælsen indholdte Fremstilling af Parternes mundtlige Angivelser og Jreinger, forsaavidt denne erkendes at lide af Fejl, bestaaende i Forbigaelser, Uklarheder eller Modsigelser, men derimod ikke i øvrigt foretage Jorandringer enten i Begrundelsen eller Resultatet. Beslutning angaaende sige Berigtigelse træffes, og Meddelelse om dem sker efter de samme Regler, som gælde for den oprindelige Afgjælse.

Den i Hensehd til Rettens Beslutning berigtigede Afgjælse træder i alle Henseender i Stedet for den oprindelige. Beslutningen angaaende Berigtigelse er ikke Genstand for Anke eller Kære.

§ 111.

Beslutninger af Retten eller dens Jormand, der ikke behøve at begrundes, saavel som Kendelser af blot processlebende Bestafsenhed kunne omgøres, naar nye Dplysninger foreligge.

Kapitel XI.

Procesomkostninger og Rettergangs66er.

§ 112.

Enhver Part har at betale de Omkostninger, som foranlediges ved procesuelle Skridt, der af ham begæres eller sættes i Bevægelse, dog med Forbehold af Ret til at laae dem erstattede af Modparten i Følge nedenstaaende Regler.

Omkostningerne ved procesuelle Skridt, som Retten anordner, kunne foreløbig kræves betalte enten af den Part, i hvis Interesse Retten anser det foretagne at være, eller af begge Parter i det Forhold, som Retten bestemmer.

§ 113.

Den tabende Part er pligtig at erstatte Modparten de ham ved Retssagen paaførte Udgifter, forsaavidt ikke Parterne jelo have truffet en anden Overenskomst, eller Retten i særlige Omstændigheder finder stellig Grund til at gøre Afvigelse fra denne Regel.

Udgifter, der ikke have været hensigtsmæssige for Sagens foraarlige Udførelse, erstattes ikke. Hvilke Udgifter der i det givne Tilfælde have været hensigtsmæssige, afgør Retten efter sit Skøn. Beløbet anføres under Tet til en rund Sum, saaledes at de virkelige Udgifter saavidt muligt erstattes fuldt ud.

Den Omstændighed, at enkelte Sagsmaalsgrunde eller Indsigelser forkastes eller enkelte Bevijer anses ikke at oplyse Noget i Sagen, medfører ikke i og for sig, at de herpaa anvendte Udgifter skulle som ikke fornødne udelukkes fra Erstatning.

Naar en Sag hæves, kan Retten efter Omstændighederne paalægge den ene Part helt eller delvis at erstatte Modparten dennes Sagsomkostninger eller bestemme, at hver af Parterne skal bære sine Omkostninger (ophæve Omkostningerne).

Har Sagjogte lovlig tilbudt Sagsageren, hvad der kan tilkomme denne, bør Sagjogeren erstatte Sagjogte Udgifterne ved den derefter følgende Del af Processen.